

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Москвофільські крутіства і баламутства.

IX.

В попередних статях подали ми кілька виїмок з брошури О. А. Мончаловського, щоби показати, якими негідними способами, яким крутіством послугує ся він, щоби зогидити українсько-руську народну ідею, мову і літературу. Все те разом називає він «українофільством» і в єго очах є се українофільство (себ то народовці з їх змаганями національно-політичними і культурними) лише «національно-політическое сектарство подь покровомь народничества карикатурно извращеннаго», є лише польскою або правительственною інтригою для роз'єднання Русинів. Українсько-руська мова й література має бути лише для «домашняго обихода» а «єдинственно розумною точкою зр'єня» є один літературний язик для «велико-мало- и бѣлороссовъ». Українофільство є по думці О. А. Мончаловського «нещастье галицко-русской интеллигенции, нещастье русского населения Австрии, нещастье всего русского народа». Українофільство, «заставивъ своихъ послѣдователей отрицать единство русского народа и искасти помощи у польскихъ политиковъ и правительства (а «русская партія до 1880-ихъ годовъ находила ся въ связи съ правительствомъ» Ред!), тѣмъ самымъ понизило національное самосознаніє».

Станувши на такимъ становищі, О. А. Мончаловський уважає «українофільство» як щось зовсімъ суперечного змаганям москвофілів — і се з єго становища зовсімъ природно і ясно. «Такъ какъ на пути своихъ стремлений русская партія встрѣчается съ українофільствомъ, то естественно, она принужденна и єму противодѣйствовать — указаніємъ на тѣ органическія связи, которит Червонную Русь соединяють въ языковомъ и этнографическомъ отношеніи съ русскимъ народомъ въ одинъ національний организмъ и доказываютъ незбыточность українофільской утопії».

Сей погляд на народовців і їх національно-політичні і культурні змаганя висловив С. А. Мончаловський зовсімъ недвозначно і виразно, а ріжниця між ним і цілим москвофільским штабом львівским а такими як Король, Рожанковський, Денис Кулачковський et cons. є лише та, що москвофільський штаб не лише так думає і говорить та в тім дусі ділає, коли тим часом т. зв. умірковані тверді так само думають і в тім дусі ділають, але тих поглядів так явно і виразно не висловлюють.

Хто пильно і бачно слѣдив за тим, як москвофіли поступають на політичнім полі (Руская Рада contra Народна Рада), просьвітнім (общество Качковского contra Просьвіта), економічнім (виступають проти Народної Торговлі, Дністра і т. д.) на шкільнім (против руских шкіл в загалі, старають ся загарбати в свої руки і знівечити рускі дівочі інститути), сей впевнить ся, що москвофіли дійсно все і всюди «противодѣйствуютъ» змаганям народовців. Они нині не стілько «сбросили иго рутенизма», що вже явно і виразно говорять о язиковім і національнім єдинстві з Москвощиною, а на стілько ще обережні і хитрі, що лише думають про політичне і релігійне обєдненє, хоч і про се инколи натякують. Народовці-ж бажають і змагають до того, що-б українсько-руський нарід розвивав ся самостійно яко такий і окремішний від московского і польского і витворив свою культуру, письменство, науку. Є се отже два зовсімъ суперечні змаганя, котрі себе взаімно виключають і стоять одно против другому. Річ отже зовсімъ ясна, що ті два змаганя не можуть ані себе доповняти, ані підпомагати, а навпаки

себе мусять поборювати як се виразно признав А. Мончаловський. Лишаючи отже в тій хвилі на боці порішенє питання, чи москвофілів можна уважати рускою партією (ми стоїмо за тим, що хто не є і не хоче бути Русином, той не може творити ані фракції рускої, як говорить др. Кость Левицкий), мусимо уважати всяке помиренє з т. зв. «русскою партією» неможливим і прямо виключеним, а так само й всякий з нею союз, чи консолідацію, позаяк нема і не може бути між народовцями а москвофілами ніякого спільного ґрунту, дарма, що се свого часу силкував ся доказувати Романчук і єго орган «Дѣло».

З усього що ми доси навели з брошури О. А. Мончаловського, є для народовців річ зовсімъ ясна, що народовці мусять «противодѣйствовать» москвофілам, але не негативно, а роботою реальною і позитивною на політично-національнім просьвітнім, науковім, релігійнім і економічнім полі Се вже раз повинні ясно зрозуміти народовці і відповідно тому уладити народну роботу на вказаних нами полях.

Допись.
Кацапніяда в рускій гімназії.
(Далі.)

Оскілько мої відомости яко ученика тої гімназії на се дозволяють, хотів би я подати бодай деякі причини того лиха. Зачну від науки руского язика. Професор К. поставив руску мову на той степен, який її принадлежить ся яко мові викладовій та яко рідній мові усіх учеників. Він виповнив свій обовязок та помимо того годі, щоби єго оминув закид, що він бере предмет за сухо. Поза друковане в книжці годі від него почути слово. Він є неначе яким автоматом, що виголошує лекцію,

2
Лев Лопатинський.
„СОЛЬО ТЕРНО“
оповіданє з лотерийнихъ пригод.

(Дальше).

— Чого ви так зажурили ся Миколо — гукнув господар, поганяючи коні батоґом — чи не хочете ви виграти на мої нумера, га?

Микола аж стрепенув ся, бо сим словом єсєд вцїлив в сам осередок єго неясних думок-мрій. Він прожогом скочив з воза та не сказавши і спасибіє за підводу, замішав ся між торгову товпу.

— На що було мені женити ся з такою бідною — думав Микола, перебиваючись через галасливу товпу, що штуркала єго на всі боки. — На що було давати житє бідному червачкови, що з малку не буде мати просьвітку — і виросте в нужді і умре в горю!.. Мій бідний Грицько — зітхнув він — він проклене колись свою долю, як я тепер клену! — Миколу обєїли чорні думки, як те гайвороня зимою обєядє розлогого ясева і манили єго у пропасть. — Ох Боже, Боже, — зітхнув — тяжко як з каменя добути той кровавий гріш, а от трохи щастя, тай все пішло би, як з платка! Най що хоче

дїє ся, я поставлю! Поставлю, спробую, чи є на сьвітї яка справедливість, чи є який Бог на сьвітї, що дивить ся на людску нужду і опікує ся бідним чоловіком! — Затиснув Микола зуби і пішов твердим кроком на «ферляг», де була й лотерія. Єму здавало ся в тій хвилі, що за ним стоїть якась висша сила, перед котрою мусить покорити ся тверда доля.

Перед Миколою висїли чотири таблиці, з котрих він не розумів нічого, бо малим не мав спосібности хотьби нумерів навчити ся. Гурток людей дивив ся на ті таблиці, розбалакував про виграні, нараджував ся, сьміяв ся, жартував, а Микола стояв між ними німий, з невевним, помішаним видом. Він не знав, ані як ставити ся на лотерію, ані як виграєсь і не розумів нічого з всеї балаканини товпячих ся людей. В тім клопоті підступив до якогось міщанина в витертій, місцями пошарпаній капоті, що писав собі на мурі цидулку і попросив написати єму нумера.

— На чім напишу? — спитав міщанин. Микола озирнув ся заклопотаний, він не подумав, що до того треба паперу.

— Якїж ви хочете нумера? — наглив міщук, не чекаючи на відповідь.

— Я хочу 20, 21 і 1 і 2 — прошептав Микола по тихо, наче крив ся з тайною.

— А вам що? Се дуже кепські нумера.
— Чому кепські?
— Бо близькі; деж так при купі коли виходять?!

Миколі стало дивно, чому би єго нумера мали бути кепські? Він не розумів, що они близькі, бо не знав письма. Єму здавало ся 1 від 2 так само далеко, як один полукіпок на єго грядці від двох полукіпків на Калитковім заґоні; а пятайцять полукіпків на жидівскім полі були ближше, чим Калиткових два.

— Та най — промовив нарешті недовірчиво; — які є, такі пишїть: 20, 21 і 1 і 2.

Міщанин витягнув свисток паперу і на рапатім мурі написав числа неправою рукою.

— Як то сказати жидови? — запитав Микола, оглядаючи цидулку.

— Хиба ви перший раз? Дайте картку і гроші, то жид запише, а вам выдасть поквітованє.

На «ферляг» товпа народа, що і пропхатись тяжко, а за кратами сидить жид і пише. Взяв і від Миколи цидулку, написав, дає поквітованє.

— Они не хочуть 12, але 1 і 2 — відозвав ся нараз зза плечий Миколі той міщанин, що писав нумера — правда дядьку?

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Прїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	1:55	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	2:08	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з	Зимної-води	2:45	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:40	з	Янова	8:30	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:10	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:25	до	Янова	
	8:05		на дв. головний	9:35	до	Підволочиск, Бродів, Гусятинна дв. Підв.	
1:30	8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:53		дв. гол.	
	9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	10:10	до	Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
1:50	11:15	з	Ярослава і Любачова	12:50	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
	11:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова	2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:01	з	Янова	2:55	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)	
	1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. вер. включно	3:05	до	Кракова (Відня) Хабівки ч. Рянів	
2:20	5:15	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підв.	3:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2:35	5:40		на дв. голов.	3:20	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
	5:55	з	Сокаля, Белзця і Любачова	3:26	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
				5:25	до	Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50	6:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20	з	Іцкан, Сучави		6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7:58	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:15	з	Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10	до	Сокаля і Рави рускої
	8:14	з	Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до	Тернополя дворець головний
	9:21	з	Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		7:42	до	дворець Підзамче
	9:55	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
12:30	10:10	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підв.		8:35	>	>
	10:08		на дв. голов.		>	>	>
	10:25	з	Лавочного (Пешту) Хирова		9:10	>	>
	10:30	зі	Скольного, Калуша	2:36	10:40	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	12:10	з	Підволочиск на дворець Підзамче		10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	3:05	з	на дворець головний		11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:30	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока		11:32	>	>
2:16	6:00				4:10	до	Кракова (Відня, Берліна)
					5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського — 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переховання папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а в річ. депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може свос майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдодітнійши зарадження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедія в 3. актах з сільського життя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедія в 1. акті опрацьована після німецького.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Книжки оправлені в полотно з хорошими витисками о 15 кр. більше.
На поchtову пересилку 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10. Львів.
У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного дво-тижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ
Емілії Соколовскої
у Львові, Ринок ч. 29., 1. п. приймає ласкаві замовленя і виноує їх густовно і по приступних цінах.
НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах
Замісцеві паночки приймає на помешканє

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше уваглянюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Свѣтло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **БИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. —
Иньші товари по умірених цінах.

78—?

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і и. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найбільшим успіхом, як про се свідчать свѣтлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, втвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства доволена поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або шляхлатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

Академик
пошукує лекції на час феїї.
Адрес: М. Ф. post. rest. в Гадин-ківцях.